

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2008. július 9. *

A T-304/06. sz. ügyben,

a **Paul Reber GmbH & Co. KG** (székhelye: Bad Reichenhall [Németország], képviseli: O. Spuhler ügyvéd)

felperesnek

a **Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM)** (képvisele: G. Schneider, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

a másik fél az OHIM fellebbezési tanácsa előtti eljárásban, beavatkozó az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásban:

* Az eljárás nyelve: német.

a **Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG** (székhelye: Kilchberg [Svájc], képviselik: R. Lange és G. Hild ügyvédek),

az OHIM második fellebbezési tanácsa által a Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG és a Paul Reber GmbH & Co. KG közötti törlési eljárás ügyében 2006. szeptember 8-án hozott határozat (R 97/2005-2. sz. ügy) ellen benyújtott kereset tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (ötödik tanács),

tagjai: M. Vilaras elnök (előadó), M. Prek és V. Ciucă bírák,

hivatalvezető: K. Andová tanácsos,

tekintettel az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2006. november 10-én benyújtott keresetlevélre,

tekintettel az OHIM-nak az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. március 12-én benyújtott válaszbeadványára,

tekintettel a beavatkozónak az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. február 23-án benyújtott válaszbeadványára,

a 2008. március 5-i tárgyalást követően,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

- ¹ 1996. március 8-án a felperes, Paul Reber GmbH & Co. KG a közösségi védjegyről szóló, 1993. december 20-i 40/94/EK módosított tanácsi rendelet (HL 1994. L 11., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 146. o.) alapján közösségi védjegybejelentési kérelmet nyújtott be a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalhoz (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM).
- ² A lajstromoztatni kívánt védjegy a Mozart szömegjelölés volt.
- ³ A bejelentést a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, felülvizsgált és módosított, 1957. június 15-i Nizzai Megállapodás szerinti 30. osztályba tartozó áruk vonatkozásában tették, amelyek az alábbi leírásnak felelnek meg: „péksütemények és cukrászsütemények, csokoládé-árúk, cukorárúk”.
- ⁴ A közösségi védjegybejelentést a *Közösségi Védjegyértesítő* 1998. április 6-i, 25/98. számában hirdették meg.

- 5 1998. május 27-én a beavatkozó, a Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG harmadik félként a 40/94 rendelet 41. cikke alapján írásbeli észrevételeket nyújtott be az OHIM-hoz, amelyekben kijelentette, hogy véleménye szerint a vitatott védjegy lajstromozását a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján meg kell tagadni, mivel az említett védjegy leíró jellegű a védjegybejelentésben szereplő áruk tekintetében.
- 6 A vitatott védjegyet mindazonáltal 2000. január 26-án a 21 071. szám alatt közösségi védjegyként lajstromozták.
- 7 Az OHIM-hoz 2000. szeptember 27-én érkezett 2000. szeptember 21-i levelével a Landgericht München I (I. sz. müncheni regionális bíróság, Németország), a 40/94 rendelet 91. cikke értelmében vett közösségi védjegybírósként ugyanezen rendelet 96. cikke (4) bekezdésének megfelelően tájékoztatta az OHIM-et, hogy a felperes és a Conditorei Coppenrath & Wiese GmbH & Co. KG (a továbbiakban: Coppenrath) között előtte folyó jogvita keretében ez utóbbi társaság 2000. augusztus 30-án a vitatott védjegy törlése iránt viszontkeresetet nyújtott be.
- 8 Az OHIM-hoz 2000. november 22-én érkezett 2000. november 17-i levéllel a Landgericht München I továbbította az OHIM-nak a 2000. november 15-i ítéletének másolatát, amelyben helyt adott a fent említett viszontkeresetnek, és elrendelte a vitatott védjegy törlését.
- 9 2002. november 14-én a beavatkozó a 40/94 rendelet 55. cikke alapján kérelmet nyújtott be az OHIM-hoz a vitatott védjegy törlése iránt azzal az indokolással, hogy azt az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának – összefüggésben az 51. cikk (1) bekezdésének a) pontjával – megsértésével lajstromozták.

- 10 2003. augusztus 14-i levelével az OHIM tájékoztatta a Landgericht München I-et, hogy a vitatott védjegy törlésére irányuló, előtte benyújtott viszontkeresetet a közösségi védjegylajstromba bejegyezték 2003. augusztus 13-án, és hamarosan meghirdetik a *Közösségi Védjegyértékesítőben*.
- 11 Az OHIM-hoz 2003. szeptember 8-án érkezett 2003. szeptember 2-i levéllel az Oberlandesgericht München (müncheni regionális legfelsőbb bíróság) továbbította az OHIM-nak a 2001. július 26-i ítéletének másolatát, amelyben hatályon kívül helyezte a Landgericht München I 2000. november 15-i ítéletét, és elutasította a Coppenrath által benyújtott, a vitatott védjegy törlésére irányuló viszontkeresetet. E levél szerint a 2001. július 26-i ítélet jogerős.
- 12 2004. december 21-i határozatával a törlési osztály helyt adott a beavatkozó törlési kérelmének, következképpen a vitatott védjegyet törölte.
- 13 Előzetesen a törlési osztály megállapította, hogy a 40/94 rendelet 55. cikke (3) bekezdésének rendelkezése, miszerint „[a] megszűnés megállapítására irányuló, illetve a törlési kérelmet el kell utasítani, ha ugyanazon felek között ugyanazon kérdésben és jogalapon benyújtott kérelem tárgyában a tagállamok valamelyikének bírósága korábban már jogerős ítéletet hozott”, nem ellentétes a vitatott törlési kérelem benyújtásával. Bár az Oberlandesgericht München 2001. július 26-i ítélete valóban ugyanazon közösségi védjegyet és ugyanazon törlési jogalapot érinti, nem változtat azon a tényen, hogy e jogvita felei nem ugyanazok, mint a jelen ügy felei, mivel a szóban forgó ítélettel eldöntött jogvita a felperes és a Coppenrath között, nem pedig a felperes és a beavatkozó között folyt (a törlési osztály határozatának 8. pontja).

- 14 Érdemben a törlési osztály úgy vélte, hogy a vitatott védjegy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében valamennyi áru tekintetében leíró jellegű, mivel az kizárólag az említett áruk fajtáját és minőségét megnevező jelölésből áll. A törlési osztály lényegében azon körülményekre támaszkodott, hogy egyrészt Németországban és Ausztriában a „Mozartkugel” (Mozart-golyó) kifejezést a csokoládéval bevont marcipán- és pralinégolyó megnevezésére használják, és másrészt a Mozart név önmagában véve továbbra is leíró jellegű az említett áru tekintetében, mivel külső formájáról nyilvánvalóan és közvetlenül látszik, hogy „Kugelről” (golyó) van szó. A törlési osztály elhárította az Oberlandesgericht München fent hivatkozott ítéletében elfogadott megoldásnak az alkalmazását is, és bemutatta azon indokokat, amelyek alapján úgy vélte, hogy az OHIM harmadik fellebbezési tanácsának a felperes által hivatkozott 2002. április 10-i határozata (R 953/2001-3. sz. ügy) nem releváns a jelen ügyben. Ezenkívül elemezte a felperes által benyújtott közvélemény-kutatás eredményeit, és arra a következtetésre jutott, hogy azok nem gyengíthetik a vitatott védjegy leíró jellegére vonatkozó következtetését.
- 15 2005. január 25-én a felperes a törlési osztály határozata ellen a 40/94 rendelet 57–62. cikke alapján fellebbezést nyújtott be az OHIM-hoz.
- 16 A felperessel 2006. szeptember 11-én közölt 2006. szeptember 8-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) az OHIM második fellebbezési tanácsa elutasította a fellebbezést. A fellebbezési tanács lényegében megállapította, hogy a bejelentett védjegy „a célzott áruk tekintetében tisztán leíró jellegű, objektív megjelölés”. E tekintetben megjegyezte, hogy a törlési osztály határozata „részletesen indokolt”, és hogy a fellebbezési tanács maga „annak indoklásaihoz igazodott, és csak kevés elemmel bővítette azt” (a megtámadott határozat 16. pontja). Mivel a felperes elismerte, hogy a „Mozartkugeln” kifejezés Németországban és Ausztriában leíró jellegű fajtamegjelölés, „nehéz elképzelni, hogy egy cukrásztermék csomagolásán vagy egy bevásárlóközpont csokoládérészlegén a Mozart névvel szembesülő német és osztrák

fogyasztók nem feltételezik, hogy Mozartkugelnt (Mozart-golyó) kínálnak fel számukra” (a megtámadott határozat 21. és 22. pontja).

A felek kérelmei

17 A felperes azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;
- másodlagosan helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot azon termékek leírásának a következő módon történő korlátozásához szükséges mértékben, amelyekre a vitatott védjegyet lajstromozták: „péksütemények és cukrászsütemények, csokoládéáruk, édességek, a fent említett összes áru a »Mozartkugeln« különlegesség, vagyis a csokoládéval bevont marcipán- és pralinégolyó kivételével”;
- az OHIM-ot kötelezze a költségek viselésére.

18 Az OHIM azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- utasítsa el a keresetet;

- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

19 A beavatkozó azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság utasítsa el a keresetet.

A felperes másodlagos kérelmének az elfogadhatóságáról

A felek érvei

20 Az OHIM a beavatkozóval együtt azzal érvel, hogy a felperes másodlagos kérelme elfogadhatatlan. Először is e kérelem módosítaná a jogvita tárgyát, következésképpen ellentétes lenne az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 135. cikkének 4. §-ével. Másodszor a vitatott védjeggyel jelölt áruk jegyzékének a korlátozása céljából az OHIM-hoz nem érkezett a 40/94 rendelet 44. cikke (1) bekezdésének értelmében vett kérelem. Harmadszor nem megengedhető az, hogy amennyiben valamely védjegy lajstromozását meghatározott áruk és szolgáltatások vonatkozásában kéri, az illetékes hatóság a védjegyet csak annyiban tudja lajstromozni, amennyiben az említett áruk vagy említett szolgáltatások nem rendelkeznek meghatározott jellegzetességgel.

21 A felperes úgy véli, hogy másodlagos kérelme elfogadható. Egyrészt e kérelem végeredményben egy olyan eljárási feltételtől függ, amelyre a feleknek nincs semmiféle ráhatásuk, vagyis a megtámadott határozat Elsőfokú Bíróság általi esetleges megerősítésétől. Másrészt egy közösségi védjegy jogosultja bármely időpontban korlátozhatja a védjegyével érintett áruk jegyzékét. Így, mivel a másodlagos kérelmet a keresetlevélben nyújtották be, az nem tekinthető késedelmesnek.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 22 Emlékeztetni kell arra, hogy a 40/94 rendelet 26. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján a közösségi védjegybejelentésnek tartalmaznia kell az áruk és szolgáltatások jegyzékét, amelyekre a lajstromozást kérik. A közösségi védjegyről szóló 40/94/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 1995. december 13-i 2868/95/EK bizottsági rendelet (HL L 303., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 189. o.) 2. szabályának (2) bekezdése alapján az áruk és szolgáltatások jegyzékét úgy kell megfogalmazni, hogy az egyértelműen kifejezze az áruk és szolgáltatások jellegét. Végül a 40/94 rendelet 44. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a bejelentő a közösségi védjegybejelentést bármikor visszavonhatja, illetve az abban szereplő árujegyzéket bármikor korlátozhatja.
- 23 A fenti rendelkezésekből kitűnik, hogy a valamely megjelölés közösségi védjegyként való lajstromozását kérelmezőnek kell a bejelentésében feltüntetnie azon áruk vagy szolgáltatások jegyzékét, amelyekre a lajstromozást kérik, és az említett áruk vagy szolgáltatások mindegyikére olyan leírást nyújtania, amely egyértelműen kifejezi azok jellegét. Az OHIM-nak a maga részéről meg kell vizsgálnia a bejelentést mindazon áruval és szolgáltatással kapcsolatban, amely az érintett jegyzékben szerepel, figyelembe véve adott esetben az e jegyzéknek a 40/94 rendelet 44. cikkének (1) bekezdése értelmében történő korlátozását. Amennyiben a közösségi védjegybejelentésben szereplő áruk vagy szolgáltatások jegyzéke magában foglal egy vagy több áru- vagy szolgáltatáskategóriát, az OHIM-nak nem kell az egyes kategóriákba tartozó minden árut vagy szolgáltatást elemeznie, hanem vizsgálatát a szóban forgó kategóriára mint olyanra kell lefolytatnia (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-366/05. sz., Anheuser-Busch kontra OHIM – Budějovický Budvar [BUDWEISER] ügyben 2006. november 15-én hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 35. pontját).
- 24 Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy az Elsőfokú Bíróság az OHIM fellebbezési tanácsának határozatát csakis akkor helyezheti hatályon kívül vagy változtathatja meg, ha meghozatala pillanatában a hatályon kívül helyezés vagy megváltoztatás 40/94 rendelet 63. cikkének (2) bekezdésében említett okainak egyikét hordozza. Ezzel

szemben nem helyezheti hatályon kívül vagy változtathatja meg ugyanezen határozatot olyan ok folytán, amely a határozat kihirdetését követően merült fel (a Bíróság C-416/04. P. sz., Sunrider kontra OHIM ügyben 2006. május 11-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-4237. o.] 55. pontja).

- 25 Ebből következik, hogy főszabály szerint a közösségi védjegybejelentésben szereplő áruk vagy szolgáltatások jegyzékének a fellebbezési tanács Elsőfokú Bíróság előtt megtámadott határozatának az elfogadása után történő, a 40/94 rendelet 44. cikkének (1) bekezdése értelmében vett korlátozása nem érintheti az említett határozat jogszerűségét, amely az Elsőfokú Bíróság előtt vitatott egyetlen határozat (lásd ebben az értelemben a fenti 23. pontban hivatkozott BUDWEISER-ügyben hozott végzés 40–48. pontját, valamint az Elsőfokú Bíróság T-458/05. számú, Tegometall International kontra OHIM – Wuppermann (TEK) ügyben 2007. november 20-án hozott ítéletének [EBHT 2007., II-4721. o.] 23. pontját).
- 26 Azonban meg kell jegyezni azt is, az OHIM fellebbezési tanácsának határozata csak az érintett közösségi védjegy lajstromozása iránti kérelemben szereplő jegyzékben található bizonyos árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban támadható meg az Elsőfokú Bíróság előtt. Ilyen esetben e határozat az ugyanezen jegyzékben szereplő más áruk vagy szolgáltatások tekintetében is jogerős lesz.
- 27 Figyelembe véve ezt a lehetőséget, az Elsőfokú Bíróság egy védjegybejelentő hozzá, tehát a fellebbezési tanács határozatát követően benyújtott azon nyilatkozatát, miszerint az eredeti kérelemben szereplő egyes áruk tekintetében visszavonta a bejelentését, olyan nyilatkozatnak értelmezte, amely a megtámadott határozatot csak a kérelmezett áruk fennmaradó része tekintetében vitatta (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-289/02. sz., Telepharmacy Solutions kontra OHIM [TELEPHARMACY SOLUTIONS] ügyben 2004. július 8-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-2851. o.] 13. és 14. pontját), vagy – ha ilyen nyilatkozatot az Elsőfokú Bíróság előtt folyamatban lévő eljárás késői szakaszában tesznek – részleges elállásnak értelmezte (lásd e tekintetben az Elsőfokú Bíróság T-194/01. sz., Unilever kontra OHIM [„tojásdad tabletta”-] ügyben 2003. március 5-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-383. o.] 13–17. pontját).

28 Azonban a közösségi védjegybejelentésben szereplő árujegyzék Elsőfokú Bíróság előtti korlátozása csak akkor értelmezhető így, ha a bejelentő arra szorítkozik, hogy e jegyzékből egy vagy több árut vagy szolgáltatást, vagy az említett jegyzékben felsorolt egy vagy több áru- vagy szolgáltatáskategóriát visszavon. Nyilvánvaló ugyanis, hogy ilyen esetben valójában azt kéri az Elsőfokú Bíróságtól, hogy a jegyzékből visszavont árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban ne ellenőrizze a fellebbezési tanács határozatának a jogszerűségét, hanem azt csak annyiban tegye, amennyiben az az ugyanabban a jegyzékben fenntartott más termékeket vagy szolgáltatásokat érinti.

29 Ezt az esetet meg kell különböztetni valamely közösségi védjegybejelentésben szereplő árujegyzék Elsőfokú Bíróság előtti azon korlátozásától, amelynek az a célja, hogy az említett áruk vagy szolgáltatások leírását teljesen vagy részben megváltoztassa. Ez utóbbi esetben nem lehet kizárni, hogy e változtatásnak hatása lehet a közösségi védjegynek az OHIM fórumai által a közigazgatási eljárás során végzett vizsgálatára. Ilyen körülmények között e módosításnak az Elsőfokú Bíróság előtti eljárási szakaszban történő elfogadása egyenértékű a jogvita tárgyának az eljárás további részében történő, az eljárási szabályzat 135. cikke 4. §-ában tiltott megváltoztatásával (lásd ebben az értelemben a fenti 25. pontban hivatkozott TEK-ügyben hozott ítélet 25. pontját).

30 A jelen ügyben a felperes négy árukategóriára, vagyis „péksütemények és cukrászsütemények, csokoládéárúk, cukorárúk” megnevezésű árukra kérte a vitatott védjegy lajstromozását. A felperes másodlagos kérelmében bemutatott korlátozás nem az árujegyzék e négy kategóriája közül egy vagy több kategória visszavonását, hanem az érintett termékek összes kategóriája leírásának a megváltoztatását célozza, kiegészítve azzal a meghatározással, hogy e kategóriákba tartozó áruk nem állhatnak csokoládéval bevont marcipán- és pralinégolyónak, németül Mozartkugelnek (Mozartgolyónak) nevezett formából. Azonban a fentiekben megállapítottaknak megfelelően az említett kérelemnek az Elsőfokú Bíróság előtti eljárási szakaszban történő elfogadása a jogvita tárgyának tiltott megváltoztatásának minősülne (lásd ebben az értelemben a fenti 25. pontban hivatkozott TEK-ügyben hozott ítélet 27. pontját).

- 31 Következésképpen a felperes által benyújtott másodlagos kérelmet, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani.

Az ügy érdeméről

- 32 Keresetének alátámasztására a felperes két jogalapra hivatkozik. Az első jogalapot a 40/94 rendelet 73. cikke első mondatának és 74. cikke (1) bekezdése első mondatának, valamint a bizalomvédelem, az egyenlő bánásmód és a jogszerűség elvének a megsértésére alapítja. A második jogalapot a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának a megsértésére alapítja.

A 40/94 rendelet 73. cikke első mondatának és 74. cikke (1) bekezdése első mondatának, valamint a bizalomvédelem, az egyenlő bánásmód és a jogszerűség elvének a megsértésére alapított első jogalapról

A felek érvei

- 33 A felperes először is azzal érvel, hogy a fellebbezési tanács megsértette a 40/94 rendelet 73. cikkének első mondatát, mivel a megtámadott határozatot nem indokolta meg kielégítően.

- 34 Először is a fellebbezési tanács, bár elismerte az osztrák jog relevanciáját, határozatában sehol nem indokolta azt, hogy miért nem vett figyelembe az Österreichisches Patentamt (osztrák szabadalmi hivatal) 1985. szeptember 12-i, a felperes által az OHIM fórumai előtt hivatkozott határozatát, amelyből kitűnik, hogy a Mozart megjelölés védjegyként oltalomban részesíthető.
- 35 Másodszor is a fellebbezési tanács a határozatában azt sem indokolta, miért nem vette figyelembe a Bundespatentgerichtnek (Szövetségi Szabadalmi Hivatal) a 32 W (pat) 265/01. sz. ügyben hozott azon határozatát, amelyben ez a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Wolfgang Amadeus Mozart-MOZART-KUGELN megjelölés védjegyként oltalomban részesíthető azon az alapon, hogy a híres zeneszerző nevének a hozzáadása nem közvetíthet objektív információt. A megtámadott határozat arra korlátozódik, hogy a 12. pontjának ötödik francia bekezdésében a felperes ezen érvére emlékeztet, anélkül hogy azt érdemben megvizsgálná, vagy indokolná, hogy azt miért utasította el.
- 36 A felperes elismeri, hogy a tagállamok védjegyajstromozásra illetékes hatóságainak vagy a nemzeti bíróságoknak a határozatai a 40/94 rendelet alkalmazására tekintettel tisztán jelzésértékűek. Azonban az OHIM fellebbezési tanácsai korábban már utaltak vissza ügyet az alsóbb fórumhoz újbóli vizsgálatra, amikor az a határozatában nem vette figyelembe a nemzeti hatóság határozatát. A felperes úgy véli, hogy a jelen ügyben egy ilyen határozatot kellett volna a fellebbezési tanácsnak is elfogadnia.
- 37 Harmadszor a felperes állítja, hogy az OHIM fórumai előtt hivatkozott a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i határozatára (lásd a fenti 14. pontot). E határozatában a fellebbezési tanács megállapította, hogy annak ellenére, hogy a német nyelvű országokban a „Mozart” kifejezést magában foglaló cukrászsüteményekre – mint a Mozartkugeln – számos leíró kifejezés létezik, maga e kifejezés önmagában véve nem leíró. Mivel a megtámadott határozat a fent hivatkozott 2002.

április 10-i határozatban elfogadott jogi állásponthoz képest radikális fordulatot jelent, a fellebbezési tanácsnak a megtámadott határozatban legalább azon indokokat be kellett volna mutatnia, amelyek e jogi álláspont teljes elutasításához vezettek.

38 Negyedszer a felperes azzal érvel, hogy a megtámadott határozatban nem végezték el a vitatott védjegy állítólag leíró jellegének megkülönböztetett, pontos és konkrét elemzését az e védjeggyel érintett áruk mind a négy kategóriájára nézve. Ezenkívül az OHIM nem pontosította, hogy szerinte e kategóriák melyikéhez kapcsolódik a Mozartkugeln elnevezésű termék. Azonban az állandó ítélkezési gyakorlat szerint egy közösségi védjegy lajstromozása iránti kérelem elutasítását minden egyes érintett árura és szolgáltatásra nézve egyenként kell indokolni. Mivel a megtámadott határozat nem tartalmaz ilyen elemzést, megsérti az indokolási kötelezettséget, vagy nem tartalmaz kielégítő indokolást.

39 Ötödször a felperes megjegyzi, hogy a megtámadott határozat megelégszik annyival, hogy csupán gépiesen ismétli a törlési osztály előtte megtámadott határozatának az indokolását, anélkül hogy az ez utóbbiban elkövetett, a felperes által bemutatott tévedéseket kijavítaná. Így a megtámadott határozat az indokolási követelménynek való helyes és megfelelő formában történő megfelelés érdekében elmulasztott hozzáfűzni számos elemet, és ráadásul fokozta a törlési osztály határozata indokolásának elégtelenségét.

40 Másodszor a felperes azzal érvel, hogy azért, hogy nem vette figyelembe az Österreichisches Patentamt, a Bundesgerichtshof és az OHIM harmadik fellebbezési tanácsának a határozatait, a harmadik fellebbezési tanács megsértette a 40/94 rendelet 74. cikke (1) bekezdésének a tények hivatalból történő vizsgálatának elvét kimondó első mondatát.

41 Végül a felperes azzal érvel, hogy a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i határozata világosan és félreérthetetlenül elismerte, hogy az önmagában vett „Mozart” szóelem alkalmas arra, hogy közösségi védjegyet képezzen, és így e tekintetben jogos bizalmat keltett. Azáltal, hogy az indokolási kötelezettség figyelmen kívül hagyásával eltért e határozattól, és hogy kimondta a vitatott védjegy törlését, megsértette a bizalomvédelemnek, valamint az egyenlő bánásmódnak és a jogszerűségnek az elvét.

42 Az OHIM és a beavatkozó vitatja a felperes érveit.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

43 A 40/94 rendelet 73. cikkének első mondata alapján az OHIM határozatait indokolni kell. Az ítélkezési gyakorlat szerint e kötelezettség terjedelme azonos az EK 253. cikkben foglalt kötelezettség terjedelmével, és célkitűzése lehetővé teszi egyrészt az érdekelt számára, hogy megismerhesse a meghozott intézkedés okait, és ezáltal védhesse jogait, másrészt a közösségi bíróság számára, hogy ellenőrzést gyakorolhasson a határozat jogszerűsége felett (lásd az Elsőfokú Bíróság T-16/02. sz., Audi kontra OHIM ügyben [TDI] 2003. december 3-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-5167. o.] 87. és 88. pontját, és a T-124/02. és T-156/02. sz., Sunrider kontra OHIM – Vitakraft-Werke Wührmann [VITATASTE és METABALANCE 44] egyesített ügyekben 2004. április 28-án hozott ítéletének [EBHT 2004., II-1149. o.] 72. és 73. pontját, és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

44 Ugyanezen ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy azt a kérdést, hogy valamely határozat indokolása kielégíti-e ezen igényeket, nemcsak szövegezése, de a szövegösszefüggés fényében, valamint az érintett területet szabályozó jogszabályok együttesének fényében

is kell értékelni (a fenti 43. pontban hivatkozott VITATASTE- és METABALANCE 44-ügyben hozott ítélet 73. pontja és a hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 A közösségi védjegy területén alkalmazandó jogszabályokkal kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az OHIM fellebbezési tanácsainak a megjelölés közösségi védjegyként történő lajstromozására vonatkozó, a 40/94 rendelet alapján meghozandó határozatai nem diszkrecionális jogkörben, hanem mérlegelést nem engedő hatáskörben hozott határozatok. Ennek megfelelően a fellebbezési tanácsok határozatainak jogszerűségét kizárólag a közösségi bíróság által értelmezett ezen rendelet alapján lehet értékelni, és nem a fellebbezési tanácsok korábbi határozathozatali gyakorlata alapján. Ezenkívül mivel a védjegyek közösségi rendszere autonóm rendszer, az OHIM és a jelen ügyben a közösségi bíróság nincs kötve a tagállami szinten hozott határozathoz, amely ugyanazt a megjelölést nemzeti védjegyként lajstromozhatónak ítéli. A tagállamokban már lajstromozott védjegyek olyan tényezőt képeznek, amely nem döntő, mégis figyelembe vehető a közösségi védjegy lajstromozása szempontjából. Ugyanezen megállapítások érvényesek *a fortiori* a jelen ügyben bejelentett védjegytől eltérő védjegyekre is (lásd az Elsőfokú Bíróság T-127/02. sz., Concept kontra OHIM ügyben 2004. április 21-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-1113. o.] 70. és 71. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

46 A fenti megállapításokból kitűnik, hogy amennyiben az OHIM elutasítja valamely megjelölés közösségi védjegyként való lajstromozását, határozatának indoklásához fel kell tüntetnie azon feltétlen és viszonylagos kizáró okot, amely miatt e lajstromozás nem lehetséges, valamint azon rendelkezést, amelyen ezen ok alapul, és be kell mutatnia azon ténybeli körülményeket, amelyeket bizonyítottként alapul vesz, és amely véleménye szerint indokolja a hivatkozott rendelkezés alkalmazását. Ilyen indokolás főszabály szerint elegendő a fenti 43. és 44. pontban hivatkozott követelmények kielégítésére.

47 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy amennyiben a fellebbezési tanács teljes egészében helybenhagyja az OHIM alsóbb fórumának a határozatát, e határozat, valamint annak indoklása részét képezi azon kontextusnak, amelyben a fellebbezési határozatát elfogadta, amelyet ismertettek a felekkel, és amely lehetővé teszi a bíróság számára, hogy a fellebbezési tanács értékelésével kapcsolatban gyakorolja a jogszerűség teljes

körű vizsgálatát (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-111/06. sz., Wesergold Getränkeindustrie kontra OHIM – Lidl Stiftung [VITAL FIT] ügyben 2007. november 21-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 64. pontját).

48 Meg kell továbbá jegyezni, hogy általánosabban egy határozat akkor tekinthető kielégítően indokoltnak, ha az kifejezetten utal a felperesnek továbbított másik dokumentumra (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-551/93. és T-231/94–T-234/94. sz., Industrias Pesqueras Campos és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1996. április 24-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-247. o.] 142–144. pontját; a T-137/01. sz., Stadtsportverband Neuss kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 17-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-3103. o.] 55–58. pontját és a T-146/04. sz., Gorostiaga Atxalandabaso kontra Parlament ügyben 2005. december 22-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-5989. o.] 135. és 136. pontját).

49 E megállapítások fényében kell megvizsgálni a jelen jogalap megalapozottságát.

50 Először is az indokolási kötelezettség megsértésre alapított kifogással kapcsolatban elsősorban meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozat 16. pontjából világosan kitűnik, hogy a fellebbezési tanács átvette a törlési osztály határozatának az indokolását, amely ezáltal szerves részét képezi a megtámadott határozat indokolásának. Figyelembe véve a fenti 47. és 48. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, a törlési osztály korábban továbbított és a felperes által pontosan ismert határozatának indokolására való ilyen utalás nem szabálytalan, annál is inkább, mivel a megtámadott határozat 5. pontja tartalmaz egy kellően részletes összefoglalást a törlési osztály határozatáról. Következésképpen és a felperes érvelésével ellentétben ez az utalás nem elegendő önmagában a megtámadott határozatban az indoklási kötelezettség megsértésének vagy nem kielégítő indokolás fennállásának a megállapításához. Azt, hogy a megtámadott határozat indokolása kielégítő-e, a törlési osztály határozata indokolásának a figyelembevételével is vizsgálni kell.

- 51 E két határozat együttes értelmezéséből kiderül, hogy a fellebbezési tanács úgy vélte, hogy a vitatott védjegyet a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett feltételen kizáró ok félreértelmezésével lajstromozták. Ez a megállapítása azon a vitathatatlan és szótárakra történő utaláson keresztül bizonyított tényen alapul, hogy a Mozartkugel kifejezés a csokoládéval bevont marcipán- és pralinégolyó formájú édesség leírása – legalábbis a német nyelvű átlagos fogyasztó számára (a megtámadott határozat 5. pontjának harmadik francia bekezdése és 21. pontja). Mivel a „Mozartkugel” kifejezés két összetételéből a második („Kugel”, vagyis golyó) nyilvánvalóan az érintett édesség formájára utal, a fellebbezési tanács arra a következtetésre jutott, hogy nehéz elképzelni, hogy valamely termék csomagolásán vagy egy bevásárlóközpont csokoládérészgén ugyanazon, a Mozart névvel szembesülő közönség ne feltételezné, hogy számára Mozartkugelnét kínálnak (a megtámadott határozat 5. pontjának hetedik francia bekezdése és 22. pontja).
- 52 Ezen indokolás kielégítő az ítélkezési gyakorlatban meghatározott indokolási kötelezettség kettős céljának eléréséhez (lásd a fenti 43. pontot). Ezenkívül a felperes érvelésével ellentétben a törlési osztály határozatából (38. pont) – amelynek az indokolásához a fellebbezési tanács igazodik – világosan kitűnik, hogy a fenntartott feltétlen kizáró ok, vagyis amely a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában szerepel, a vitatott védjeggyel érintett valamennyi termékre alkalmazandó, mivel „olyan általános kategóriákról van szó, amelyek magukban foglalják a Mozartkugelnét”. A fentiekből következik, hogy a felperes arra alapított érvelését, hogy a fellebbezési tanács nem indokolta határozatát a vitatott védjeggyel érintett valamennyi termékkel kapcsolatban, el kell utasítani.
- 53 A felperes továbbá azt állítja, hogy a fellebbezési tanácsnak különösen indokolnia kellett volna azt a tényt, hogy elhatárolódott mind az Österreichisches Patentamt és a Bundespatentgericht határozatától, mind a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i határozatától. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 45. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti hatóságok és bíróságok határozatai, valamint magának az OHIM-nak a döntéshozatali gyakorlata olyan egyszerű tényezőket alkotnak, amelyek, anélkül hogy meghatározók lennének, figyelembe vehetők annak értékelése során, hogy valamely megjelölés közösségi védjegyként lajstromozható-e.

- 54 Ha valamely határozathozatal olyan összefüggésben történik, amelyet többek között annak szerzője és az érintett fél közötti véleménycsere jellemez, az bizonyos körülmények között valóban szigoríthatja az indokolási követelményeket (a fenti 43. pontban hivatkozott TDI-ügyben hozott ítélet 89. pontja). Ezért nem zárható ki, hogy bizonyos esetekben az egyik fél által az OHIM előtti eljárás során előadott érvek, beleértve az egy hasonló ügyben valamely tagállam vagy OHIM által hozott határozat fennállására alapított érvet, a fenti 46. pontban említett követelményeken túlmenő egyedi választ követelnek meg.
- 55 Azonban a fellebbezési tanácsoktól nem lehet megkövetelni, hogy olyan magyarázatot adjanak, amely egyenként és kimerítően követi a felek által előadott összes érvet. Az indokolás tehát lehet közvetett is, amennyiben lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék a fellebbezési tanács határozata elfogadásának az okait, és lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező bíróság számára a bírói felülvizsgálat gyakorlását (lásd értelemszerűen a Bíróság C-204/00. P., C-205/00. P., C-211/00. P., C-213/00. P., C-217/00. P. és C-219/00. P. sz., Aalborg Portland és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2004. január 7-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-123. o.] 372. pontját és a C-3/06. P. sz., Groupe Danone kontra Bizottság ügyben 2007. február 8-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-1331. o.] 46. pontját).
- 56 Ebből következik, hogy az OHIM főszabály szerint nem köteles határozatában a saját fórumai vagy a nemzeti hatóságok és bíróságok által hasonló ügyekben hozott határozatok fennállására alapított minden egyes érvre egyedi választ adni, ha az OHIM által egy konkrét és a fórumai előtt folyó ügyben hozott határozat indokolása legalább hallgatólagosan, azonban világosan és egyértelműen feltünteti azon okokat, amelyek miatt e határozatok nem relevánsak, vagy amelyek miatt értékelése során azokat nem veszi figyelembe.
- 57 A jelen ügyben a fellebbezési tanács azáltal, hogy átvette a törlési osztály határozatának indokolását, nem csupán azt mutatta be világosan, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett feltétlen kizáró ok miért akadályozza a vitatott védjegy lajstromozását, hanem azt is, hogy miért jutott az Oberlandesgericht München 2001. július 26-i határozatában megfogalmazott következtetéstől eltérő következtetésre. E határozatban a Coppenrath vitatott védjegy törlését célzó viszontkeresete

elutasításának az oka, vagyis annak megerősítése, miszerint a Mozart megjelölés többek között a híres zeneszerzőt idézi fel, és nem valamely meghatározott receptet (a megtámadott határozat 5. pontja tizennegyedik francia bekezdése), lényegében ugyanaz, mint az Österreichisches Patentamt és a Bundespatentgericht által hozott, a felperes által hivatkozott határozatokban fenntartott okok, és így a vitatott védjegy érintett termékek tekintetében való leíró jellege egyszerű tagadásának minősül. Ilyen körülmények között és tekintettel a védjegyek közösségi rendszerének autonómiájára, nem róható fel a fellebbezési tanácsnak az, hogy elmulasztotta jobban és részletesen megmagyarázni azon okokat, amelyek alapján úgy döntött, hogy nem követi e határozatokat.

58 Ugyanezen megállapítások érvényesek *a fortiori* a felperesnek a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i határozatára alapított érvelésére. Egyrészt ezen érvelés szintén a vitatott védjegy érintett termékek tekintetében való leíró jellege egyszerű tagadásának minősül.

59 Másrészt és mindenekelőtt a törlési osztály a határozatának 29. pontjában kifejezetten felidézte a harmadik fellebbezési tanács kérdéses határozatát, és bemutatta azon okokat, amelyek miatt nem tekintette magát kötve a MOZART-BONS megjelölés lajstromozhatóságára vonatkozó, a fellebbezési tanács előtt folyó *inter partes* eljárásban hozott e határozat megállapításaihoz. Ilyen körülmények között, és függetlenül attól, hogy az OHIM korábbi közigazgatási gyakorlata nem releváns, mivel a fellebbezési tanács átvette a törlési osztály határozatának indokolását, e ponton semmiképpen nem lehet kérdés az indokolási kötelezettség bármiféle megsértése.

60 A fentiekből kitűnik, hogy a felperes érvelésével ellentétben a megtámadott határozat jogilag megfelelően indokolt.

- 61 Másodszor, kapcsolatban a felperes azon érvével, miszerint a fellebbezési tanács megsértette a 40/94 rendelet 74. cikke (1) bekezdésének első mondatát azáltal, hogy elmulasztotta figyelembe venni az Österreichisches Patentamt és a Bundespatengericht határozatait, valamint a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i határozatát, meg kell jegyezni, hogy a fenti 45. pontban említett ítélkezési gyakorlatból és a fenti 53. pontban hivatkozott megállapításokból kitűnik, hogy e három határozat nem minősül olyan tényeknek, amelyeket az OHIM fórumai hivatalból vizsgálhatnak.
- 62 Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy a felperes a fellebbezési tanács előtti észrevételeiben hivatkozott az első két határozatra, így azoknak az OHIM általi hivatalból történő vizsgálata nem megkérdőjelezhető. A harmadik határozatot a törlési osztály határozatában említették és vizsgálták meg. Ezenkívül, amint már utalás történt rá, a megtámadott határozat indokolásából hallgatólagosan, azonban világosan kitűnik, hogy a fellebbezési tanács megvizsgálta és elutasította azt az érvelést, amelyet a felperes e három határozatra kívánt alapítani.
- 63 Végül a felperesnek a bizalomvédelem, az egyenlő bánásmód és a jogszerűség elvének az állítólagos megsértésére alapított kifogásai sem elfogadhatók.
- 64 Az ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelem elve minden olyan magánszemélyre vonatkozik, aki olyan helyzetbe kerül, amelyből következően a közösségi adminisztráció – számára konkrét, feltétlen és egybehangzó, engedélyezett és megbízható forrásból származó ígéretet téve – benne megalapozott várakozásokat kelt (lásd az Elsőfokú Bíróság T-203/97. sz., Forvass kontra Bizottság ügyben 1999. július 6-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1999., I-A-129. o. és II-705. o.] 70. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, és a T-319/00. sz., Borremans és társai kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 26-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2002., I-A-171. o. és II-905. o.] 63. pontját). Azonban ezen ígéreteknek összhangban kell lenniük az alkalmazandó rendelkezésekkel és normákkal, mivel azon ígéretek, amelyek

nem veszik figyelembe e rendelkezéseket, nem kelthetnek jogos bizalmat az érintettben (lásd az Elsőfokú Bíróság T-205/01. sz., Ronsse kontra Bizottság ügyben 2002. november 5-én hozott ítéletének (EBHT-KSZ 2002., I-A-211. o. és II-1065. o.) 54. pontját, és a T-329/03. sz., Ricci kontra Bizottság ügyben 2005. március 16-án hozott ítéletének (EBHT-KSZ 2005., I-A-69. o. és II-315. o.) 79. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, lásd továbbá a Bíróság 162/84. sz., Vlachou kontra Számvevőszék ügyben 1986. február 6-án hozott ítéletének [EBHT 1986., 481. o.] 6. pontját).

- 65 Hasonlóképpen az egyenlő bánásmód elvét össze kell békíteni a felperes által szintén említett jogszerűség elvével. Ez utóbbi elv szerint senki sem hivatkozhat igényének alátámasztásaként a más javára elkövetett jogellenes cselekményekre (a Bíróság 134/84. sz., Williams kontra Számvevőszék ügyben 1985. július 4-én hozott ítéletének [EBHT 1985., 2225. o.] 14. pontja; lásd ebben az értelemben továbbá a Bíróság 188/83. sz., Witte kontra Parlament ügyben 1984. október 9-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 3465. o.] 15. pontját).
- 66 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperes a keresetlevelében nem mutatta be világosan, hogy úgy véli-e, hogy a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i, érvelésének alátámasztására hivatkozott határozatának megállapításai összhangban vannak-e a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontja alkalmazásának kritériumaival, vagy sem.
- 67 Amennyiben a felperes érvelését úgy kell értelmezni, hogy a harmadik fellebbezési tanács 2002. április 10-i határozatában bemutatott megállapításokra tekintettel a fellebbezési tanács köteles volt a jelen ügyben eltekinteni a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásától, bár annak alkalmazása indokolt lett volna, ez az érvelés nem fogadható el. Ugyanis a fenti 64. és 65. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy ha egy korábbi ügyben az OHIM fellebbezési tanácsa tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy elismerte valamely megjelölés közösségi védjegyként való lajstromozhatóságát, a felperes által hivatkozott elvek egyike sem tiltja meg, hogy ez első ügghöz hasonló későbbi ügyben ellentétes értelmű határozatot fogadjanak el (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-106/00. sz., Streamserve kontra OHIM [STREAMSERVE] ügyben 2002. február 27-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-723. o.] 67. pontját és a T-43/05. sz., Camper kontra OHIM [BROTHERS by CAMPER] ügyben 2006. november 30-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 95. pontját).

68 Következésképpen ilyen esetben a felperesnek a bizalomvédelem, az egyenlő bánásmód és a jogszerűség elvének az állítólagos megsértésére alapított érvelését el kell utasítani, mégpedig annak vizsgálata nélkül, hogy az OHIM fellebbezési tanácsainak korábbi ügyekben hozott határozatait lehetne-e úgy tekintetni, mint amelyek az OHIM szolgálataitól származó, a 64. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett ígéretet nyújtottak.

69 Amennyiben a felperes érvelését úgy kell értelmezni, hogy a jelen ügyben ugyanazt az álláspontot kell elfogadni, mint amelyet a harmadik fellebbezési tanács a 2002. április 10-i határozatában elfogadott, mivel az összhangban van a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának alkalmazási kritériumaival, ezen érvelés hatástalan. Ugyanis olyan esetben, mint amelyet a felperes előadott, és az alábbiakban megvizsgált második jogalap keretében bemutatott, a megtámadott határozatot hatályon kívül kellene helyezni a fenti rendelkezés megsértése miatt annak vizsgálata nélkül, hogy a felperes által hivatkozott fenti elveket is megsértették-e (lásd ebben az értelemben a fenti 67. pontban hivatkozott a STREAMSERVE és BROTHERS by CAMPER ügyben hozott ítélet 67., illetve 94. pontját).

70 A fentieket figyelembe véve ezen első joglapot el kell utasítania.

A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának a megsértésére alapított második jogalapról

A felek érvei

71 A felperes azzal érvel, hogy a megtámadott határozat a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése c) pontjának téves alkalmazásán alapul, mivel a vitatott védjegy

a forgalomban nem alkalmas az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére.

- 72 A felperes szerint a fellebbezési tanács a megtámadott határozatban úgy vélte, hogy ez a cikk alkalmazandó a vitatott védjegyre, mivel Németországban és Ausztriában a Mozarkugel olyan fajtamegjelölés, amely egy csokoládékülönlegességet ír le. Azonban ez az érvelés figyelmen kívül hagyja azt, hogy a vitatott védjegy egyszerűen a „Mozart” kifejezésből, és nem a „Mozartkugel” kifejezésből áll.
- 73 A felperes megjegyzi, hogy a megtámadott határozat nem tartalmazott saját indokolást a vitatott védjegy leíró jellegének az igazolására vonatkozóan, hanem a törlési osztály határozatára való utalásra korlátozódott. Ez utóbbi úgy vélte, hogy ugyan a vitatott védjegyet egy jellemző formájú Mozartkugel (Mozart-golyó) megjelölésére használják, azt leíró megjelölésnek érzékelik, mivel az érintett termék formája miatt nyilvánvaló, hogy golyóról van szó.
- 74 A felperes szerint ez a követelmény nem állja ki a jogi vizsgálat próbáját. A körütekintő és szokásosan tájékozott érintett közönség nem teremt gondolkodás és további következtetés nélkül közvetlen kapcsolatot a vitatott védjegy és az érintett termékek között.
- 75 Azon megjelölések, amelyek a Mozarthoz hasonló híres személyiségek nevéből állnak, közösségi védjegynek minősülhetnek a 40/94 rendelet 4. cikke alapján, és e rendelet más rendelkezése nem tiltja azok lajstromozását. Mivel e nevek ezért elvont megkülönböztető képességgel rendelkeznek, azok lajstromozását a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett feltétlen kizáró ok alapján csak nyilvánvaló esetekben lehet elutasítani, amely feltétel a jelen ügyben nem teljesül. Továbbá

az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a megkülönböztető képesség minimális mértéke elegendő valamely megjelölés közösségi védjegyként való lajstromozásához.

- 76 A felperes szerint a jelen ügyben konkrétan meg kell vizsgálni, hogy a vitatott védjegy leíró megjelölésnek minősül-e valamennyi érintett áru vonatkozásában. Következésképpen az említett védjegyet csak akkor lehet törölni, ha a megtámadott határozatban felsorolt terméket, vagyis a Mozartkugelt azon négy termékkategória valamelyikébe tartozónak lehet tekinteni, amelyekre ezt a védjegyet lajstromozták. Azonban a megtámadott határozat még csak nem is pontosította azt a termékkategóriát, amelybe a Mozartkugeln tartozik.
- 77 Mindenestre még a Mozartkugeln esetében sem lehet a vitatott védjegynek bármilyen leíró jelleget elismerni. A felperes megjegyzi, hogy az érintett közönségben a vitatott védjegy az ugyanazon nevű híres zeneszerzőt és annak zeneműveit idézi fel. Ezzel szemben nem lehet elfogadni, hogy ugyanezen, az említett védjeggyel szembesülő közönség közvetlenül és rögtön a Mozartkugelnre gondol. Az ellenkezőjének az elfogadása tagadná a Közösség közönségének alapvető zenei ismereteit.
- 78 A vitatott védjegy legfeljebb a Mozartkugeln sugalmazásának, felidézésének vagy arra való célzásnak minősül, ami azonban nem akadályozza meg annak lajstromozását.
- 79 A megtámadott határozat átveszi a törlési osztály határozatának 27. pontját, amely megerősíti az előző megállapításokat. A felek között nem vitatott tehát, hogy a vitatott védjegy az érintett közönségben elsősorban Mozartot, a zeneszerzőt idézné fel, és nem

valamiféle édességhez kapcsolódna. Ha a megtámadott határozat ezt követően mégis elismerné, hogy a vitatott védjegy ezen áruk tekintetében leíró jellegű, önmagának mondana ellent.

80 Az a tény, hogy a német nyelvű országokban a 30. osztályba tartozó áruk tekintetében nagy számban lajstromoztak Mozart kifejezést viselő védjegyeket, szintén megerősíti, hogy ezt az egyedülálló kifejezést ezen országokban ilyen termékek vonatkozásában nem tekintik leíró jellegűnek. Egy Mozart védjegyet még Ausztriában is lajstromoztak. Mindez kiderül a felperes által az OHIM előtti eljárás során már benyújtott dokumentumokból.

81 Az Oberlandesgericht München 2001. július 26-i ítélete is megerősítette, hogy a vitatott védjegy az érintett termékek tekintetében nem tekinthető leíró jellegűnek. A felperes csatlakozik ezen ítélet indokolásának keresetlevelében szövegszerűen idézett egy részéhez. Ezen indokolás szerint a Mozart először is egy családi név, amelyet a mindennapi nyelvben az ugyanilyen nevű híres zeneszerző megnevezésére használnak, és a német nyelvben a vitatott védjeggel érintett termékek vonatkozásában nincs leíró jellege sem eredetileg, sem a salzburgi Paul Fürst által Mozartkugelnak keresztelt édesség 1890. évi kitalálását követően. Valóban igaz, hogy amennyiben a Mozart szót olyan termékek megnevezésére használják, mint a vitatott védjeggel érintett termékek – és különösen azok csomagolása –, az az érintett közönséget a Mozartkugelnre emlékezteti. Azonban még ebben az esetben sem észlelik a „Mozart” kifejezést az említett termékek tekintetében nyilvánvalóan vagy kizárólag leíró jellegűnek, vagy tisztán általános kifejezésnek, mivel a „Mozart” egyedülálló megjelölés ilyen célra történő alkalmazása teljesen szokatlan.

82 A felperes úgy véli, hogy az OHIM harmadik fellebbezési tanácsa 2002. április 10-i határozatának 37. és 39. pontja szintén megerősíti azt a nézetet, miszerint a vitatott védjegy az érintett termékek tekintetében nem leíró jellegű.

83 Végül a felperes utal az Ipsos intézet által 2001 februárjában végzett közvélemény-kutatásra. Ebből kitűnik, hogy az érintett közönségből csak 18,2% lát a Mozart kifejezésben bizonyos receptleírást, ami azt bizonyítja, hogy a német fogyasztók nagy többsége (81,8%) esetében nem ez a helyzet. A felperes úgy véli, hogy ezen eredmények érvényesek az Európai Unió más német nyelvű országára, Ausztriára is, ami megmagyarázza a Mozart szóvédjegynek a 30. osztályba tartozó áruk tekintetében ezen utóbbi országban történő lajstromozását.

84 Az OHIM és a beavatkozó vitatja a felperes érveit.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

85 A 40/94 rendelet 51. cikke (1) bekezdésének a) pontja arról rendelkezik, hogy a közösségi védjegyet törölni kell, ha azt az ugyanezen rendelet 7. cikkében foglalt rendelkezések megsértésével lajstromozták. Az említett rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján a megjelölés nem részesülhet védjegyvoltalomban, ha „kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak”. Továbbá a 40/94 rendelet 7. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „az (1) bekezdést akkor is alkalmazni kell, ha a kizáró ok csak a Közösség egy részében áll fenn”.

86 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja kizárja, hogy ilyen jeleket vagy adatokat védjegyként lajstromozzanak, és ezáltal egyetlen vállalkozás számára fenntartsanak. Ez a rendelkezés tehát azt

a közérdekű célt szolgálja, hogy az ilyen jeleket vagy adatokat bárki szabadon használhassa (lásd a fenti 25. pontban hivatkozott TEK-ügyben hozott ítélet 77. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 87 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett megjelölések ezenkívül nem képesek betölteni a védjegy alapvető rendeltetését, nevezetesen az áru vagy szolgáltatás kereskedelmi eredetének azonosítását, lehetővé téve így módon az adott védjeggyel megjelölt áru vagy szolgáltatás vásárlója számára, hogy valamely későbbi vásárlás alkalmával pozitív tapasztalat esetén ugyanazt válassza, míg mászt válasszon, amennyiben a védjegyről negatív tapasztalatot szerzett (lásd az Elsőfokú Bíróság T-348/02. sz., Quick kontra OHIM ügyben [Quick] 2003. november 27-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-5071. o.] 28. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 88 Azok a jelek vagy adatok esnek a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja hatálya alá, amelyek a érintett fogyasztói kör szempontjából általános használatban közvetlenül vagy lényeges jellemzőjére utalással leírják azt az árut vagy szolgáltatást, amelynek tekintetében a lajstromozást kérték (a Bíróság C-383/99. P. sz., Procter & Gamble kontra OHIM ügyben 2001. szeptember 20-án hozott ítéletének [EBHT 2001., I-6251. o.] 39. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-19/04. sz., Metso Paper Automation kontra OHIM (PAPERLAB) ügyben 2005. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2383. o.] 24. pontja).
- 89 A 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti bejelentés OHIM általi elutasításának nem feltétele, hogy az e rendelkezésben említett védjegyet alkotó jeleket vagy adatokat a bejelentés időpontjában ténylegesen használják a bejelentésben felsorolt áruk vagy szolgáltatások, illetve jellemzőik leírására. Elegendő – mint ez a rendelkezés szövegéből is kitűnik –, ha ezek a jelek vagy adatok alkalmasak az ilyen használatra (a Bíróság C-191/01. P. sz., OHIM kontra Wrigley ügyben 2003. október 23-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-12447. o.] 31. pontja).

- 90 A fenti megállapításokból következik, hogy valamely megjelölés akkor esik a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában foglalt tilalom alá, ha olyan kellően közvetlen és konkrét kapcsolatban van a szóban forgó árukkal vagy szolgáltatásokkal, amely alapján az érintett vásárlóközönség azonnal és további gondolkodás nélkül a szóban forgó áruk és szolgáltatások, illetve egyik jellemzőjük leírását ismerheti fel (a fent hivatkozott TEK-ügyben hozott ítélet 80. pontja).
- 91 Következésképpen valamely megjelölés leíró jellegét egyrészt az érintett áruk és szolgáltatások vonatkozásában, másrészt az érintett vásárlóközönség által a megjelölésnek tulajdonított értelem szempontjából lehet csak megítélni (az Elsőfokú Bíróság T-356/00. sz., DaimlerChrysler kontra OHIM [CARCARD] ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1963. o.] 30. pontja és a T-367/02–369/02. sz., Wieland-Werke kontra OHIM [SnTEM, SnPUR, SnMIX] egyesített ügyekben 2005. január 12-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-47. o.] 17. pontja).
- 92 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az a tény, hogy valamely szómegjelölés a lajstromozás iránti kérelemben említett kategóriába tartozó áruk vagy szolgáltatások csak egy része tekintetében leíró jellegű, nem akadályozza a szómegjelölés lajstromozása megtagadásának (a fenti 25. pontban hivatkozott TEK-ügyben hozott ítélet 94. pontja; lásd továbbá ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-359/99. sz., DKV kontra OHIM [EuroHealth] ügyben 2001. június 7-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1645. o.] 36. pontját és a T-355/00. sz., DaimlerChrysler kontra OHIM [TELE AID] ügyben 2002. március 20-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1939. o.] 40. pontját). Ugyanis ha ilyen esetben a szóban forgó megjelölést az érintett kategóriára nézve közösségi védjegyként lajstromozná, semmi nem akadályozná meg annak jogosultját attól, hogy azt e kategória azon termékeire és szolgáltatásaira is alkalmazza, amelyek tekintetében az leíró jellegű.
- 93 A jelen ügyben először is meg kell jegyezni, hogy mind a törlési osztály, mind a fellebbezési tanács helyesen alapította értékelését a vitatott védjegynek az érintett termékekkel nyilvánvalóan célzott nagyközönség általi észlelésére. A felperes az érvelését szintén a vitatott védjegy ugyanezen közönség általi észlelését figyelembe véve fejtette ki.

94 Ezután meg kell jegyezni, hogy amint a fenti 50. és 51. pontban már szerepel, a megtámadott határozat azáltal, hogy átvette a törlési osztály határozatának indokolását, arra a következtetésre jutott, hogy a német nyelvű közönség számára a vitatott védjegy azon leíró jellegű cukrászsütemények és péksütemények, csokoládétermékek és cukoráruk tekintetében, amelyekre lajstromozták, mivel olyan receptre vonatkozó megjelölésnek minősül, amely alapján e termékeket elkészítették, vagyis azok fajtáját és minőségét írja le. Ez a következtetés a fenti 51. pontban leírt csokoládés édességre használt Mozartkugel német kifejezés – szótárakra való utalással megfelelően bizonyított – létezésén alapul.

95 Meg kell jegyezni, hogy a Mozartkugel kifejezés a német nyelv szokásos szabályait követő, két szóból, a Mozartból és a Kugelből (golyó) álló összetett szó. Az a körülmény, hogy más nyelvektől, különösen a franciától eltérve, e két kifejezést egy szóval írják, a német nyelv sajátosságának minősül. Azonban a Mozartkugel összetett szóval szembesülő valamennyi német nyelvű közönség különösebb szellemi előfeszítés nélkül felismeri, és rögtön megérti az összetételt alkotó két szót.

96 Mivel a Mozartkugel gömb alakú, az azt leíró kifejezés második összetevőjét a német nyelvű közönség az érintett termék formájának a leírásaként érzékeli. Márpedig a Mozartkugel meghatározott recept alapján készül, amely azt megkülönbözteti minden más, csokoládéval bevont golyó formájú édességtől. Valamely eltérő recept alapján készült, ilyen alakú édesség németül leírható lenne Kugelként (golyó) is, azonban az nem lenne Mozartkugel. Ebből következik, hogy a német nyelvű közönség a „Mozart” kifejezést szükségszerűen a Mozartkugelnek nevezett édességre jellemző receptre való utalásként észleli.

97 Amint az első jogalap vizsgálatának keretében már megjegyeztük, mind a törlési osztály, mind a törlési osztály határozatának indokolásához igazodó fellebbezési tanács úgy vélte, hogy a Mozartkugel a vitatott védjeggyel érintett termékeknek mind a négy

kategóriájára vonatkozik. E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Mozartkugel, ahogy a fenti 51. pontban szerepel, csokoládéból és cukorból készült tipikus cukrásztermék, és e tekintetben egyszerre cukrásztermék, csokoládétermék és cukoráru.

98 Ezzel szemben kevésbé egyértelmű, hogy péksüteménynek is minősíthető. Valóban tartalmaz ugyan marcipánt, vagyis mandulakrémet, nem tekinthető sütőben sült, a vitatott védjegy lajstromozása iránti kérelemben használt „feine Backwaren” német kifejezéssel illetett készítménynek. Azonban teljesen elképzelhető egy csokoládéval bevont, golyó formájú, sütőben sült és az összetevőiben marcipánt és pralinét tartalmazó péksütemény, amely a német nyelvű országokban minősíthető Mozartkugelnek is.

99 E megállapításokból kitűnik, hogy legalább azon „péksütemények és cukrászsütemények, csokoládéáruk, cukoráruk”, amelyek csokoládégolyó formájúak, vagyis a vitatott védjegy lajstromozása iránti kérelemben említett kategóriákba tartozó termékek egy része esetében ez utóbbi védjegy a Közösség egy részében, vagyis a német nyelvű országokban (Németország és Ausztria) használható leírásra. Ugyanis e két országnak a „Mozart” kifejezéssel jelölt, csokoládéval bevont golyóval szembesülő átlagos fogyasztója e kifejezésben az érintett termék kereskedelmi eredete helyett inkább a Mozartkugelre jellemző receptet fogja látni. A „Kugel” kifejezés hiánya nem vezethet eltérő következtetésre, mivel ez utóbbi kifejezés nem a receptre való utalásnak, hanem a szóban forgó termék formájára való utalásnak minősül, amely nyilvánvaló, tekintve a termék külső formáját.

100 Ezt a megállapítást nem gyengítheti a felperes által előadott érvelés. Először is meg kell jegyezni, hogy a felperes tévesen hivatkozik a 40/94 rendelet 4. cikkére annak alátámasztása érdekében, hogy a vitatott védjegy lajstromozását csak nyilvánvaló esetekben lehet elutasítani. Egy olyan megjelölés lajstromozása, amely nem egyeztethető össze a 40/94 rendelet 4. cikkével, már ellentétes az ugyanezen rendelet 7. cikke

(1) bekezdésének a) pontjában említett feltétlen kizáró okkal, és nem szükséges megvizsgálni annak esetleges leíró jellegét. Ebből következik, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában feltétlen kizáró ok csak azon megjelöléseket érinti, amelyek összeegyeztethetők az ugyanezen rendelet 4. cikkével. Következésképpen és a felperes érvelésével ellentétben az a körülmény, hogy valamely megjelölés összeegyeztethető ez utóbbi cikkel, nem releváns annak esetleges leíró jellege értékelésének a szempontjából.

101 Továbbá meg kell jegyezni, hogy a felperes tévesen hivatkozik azon ítélkezési gyakorlatra, miszerint a megkülönböztető képesség minimális mértéke elegendő ahhoz, hogy egy megjelölést közösségi védjegyként lajstromozzanak, mivel a jelen ügyben nem a vitatott védjegy 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdése b) pontjának értelmében vett megkülönböztető képességének esetleges hiánya, hanem az említett védjegynek az ugyanezen cikk (1) bekezdésének c) pontjának értelmében vett esetleges leíró jellege a kérdés.

102 Másodszor a felperes által hivatkozott azon érv, miszerint az érintett közönség a Mozart kifejezésben mindenekelőtt Wolfgang Amadeus Mozartra, a híres zeneszerzőre való utalást látja, nem akadályozza annak, hogy az említett kifejezés az érintett termékek vonatkozásában leíró jellegű megjelölésnek minősüljön.

103 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy egy ilyen jellemzőt nem lehet absztrakt módon értékelni, hanem ezt azon termékek vonatkozásában kell megtenni, amelyet a szóban forgó kifejezés közösségi védjegyként megjelöl. Ilyen összefüggésben valóban lehetséges, hogy az érintett közönség a Mozart kifejezést látva az ugyanilyen nevű zeneszerzőre gondol. Azonban mivel az érintett termékek semmiféle kapcsolatban nincsenek a zenével, ez a híres zeneszerzőre való utalás az említett zeneszerző

egyáltalán nem releváns felidézésén kívül a szóban forgó termékekre vonatkozó más információt nyújthat. A felperes hallgatólagosan önmaga is elismerte, hogy ez a helyzet, mivel a Mozart megjelölés közösségi védjegyként, vagyis az említett termékekre vonatkozó információ – mint a kereskedelmi származásuk – megjelöléseként való lajstromozását kérte.

104 A kérdés tehát az, hogy az érintett fogyasztók a szóban forgó termékekre vonatkozóan milyen információt vonnak le Mozart, a zeneszerző nevére való utalásból a vitatott védjeggyel érintett termékekkel összefüggésben. Márpedig a fentiekben bemutatott okokból a jelen esetben az említett termékek receptjére vonatkozó információról, és nem azok kereskedelmi származásáról van szó.

105 Harmadszor, amint az első jogalap keretében már bemutattuk, sem az a körülmény, hogy az OHIM másik fellebbezési tanácsa valamely másik ügyben a Mozart megjelölés hasonló termékek leíró jellegét illetően eltérő következtetésre jut, sem az Oberlandesgericht Münchennek a vitatott védjegy törlésére irányuló viszontkeresetet elutasító 2001. július 26-i ítélete nem akadályozza meg a fellebbezési tanácsot abban, hogy helyt adjon a törlés iránti, vitatott kérelemnek.

106 Mindenesetre meg kell jegyezni, hogy az Oberlandesgericht München nem jutott a fenti 99. pontban bemutatottól eltérő következtetésre a vitatott védjegy német közönség általi észlelését illetően. Hanem ez a bíróság szintén elismerte, hogy amennyiben ezt a védjegyet a jelen ügyben szóban forgó termékek megjelölésére használják, különösen azok csomagolásán, az az érintett közönségben a Mozartkugeln képét fogja felidézni (lásd a fenti 81. pontot). Így a vitatott védjegy törlésére irányuló viszontkereset ugyanezen bíróság által történő elutasítása kizárólag azon a körülményen alapul, hogy az önmagában vett Mozart kifejezés leírásra való használata szokatlan.

107 Azonban a Bíróság fenti 89. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett feltételen kizáró

ok alkalmazásának nem feltétele az érintett kifejezés leírásra történő aktuális és szokásos használata. Elegendő, ha ilyen használat csak egy lehetőség.

108 Végül a felperes által hivatkozott közvéleménykutatással kapcsolatban ennek eredményeinek – amelyeket a felperes az OHIM-hoz benyújtott, és amelyek a fellebbezési tanács előtti eljárás Elsőfokú Bíróságnak továbbított irataiban szerepelnek – a tanulmányozásából kitűnik, hogy a megkérdezettek kétharmada spontán és nyitott kérdésre, vagyis a lehetséges válaszok sugallása nélkül a Mozart nevet a vitatott védjeggyel érintett termékek kontextusában a Mozartkugelnhez társította.

109 Ugyanezen eredményekből kitűnik, hogy amikor a megkérdezetteket kérték, hogy válasszanak több javasolt válasz közül, közel háromnegyedük (73,4%) azt a választ választotta, hogy az említett termékekkel összefüggésben a Mozart kifejezés a „Mozartkugel golyó formájú pralinéhez” kapcsolódik. A megkérdezettek kisebb aránya (18,2%) ugyanezen kérdésre olyan választ választott, amely alapján a „Mozart” kifejezéshez egy meghatározott receptet társított. Ez az utolsó eredmény az, amelyre a felperes az érvelésében hivatkozik.

110 Meg kell azonban állapítani, hogy a szóban forgó közvélemény-kutatás eredményei összességének a tanulmányozása semmiben nem gyengíti a fenti 99. pont következtetését, hanem éppen ellenkezőleg, azt megerősíti, mivel a megkérdezettek többsége a Mozart kifejezést vagy a Mozartkugelnhez, vagy egy meghatározott recepthoz társítja, amennyiben azt a vitatott védjeggyel érintett termékekkel kapcsolatban használják. Így a két esetben azt a következtetést kell levonni, hogy az említett termékekkel kapcsolatban e kifejezés leíró jellegű.

111 A fentiekből kitűnik, hogy a megtámadott határozat helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vitatott védjegyet a 40/94 rendelet 7. cikke (1) bekezdésének c) pontjával ellentétben lajstromozták, és hogy az ugyanezen rendelet 51. cikke (1) bekezdése

a) pontja alapján azt törölni kell. Ebből következik, hogy a második jogalapot, mint megalapozatlant, és a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

- 112 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 113 Mivel a jelen ügyben a felperes pervesztes lett, az OHIM kérelmének megfelelően kötelezni kell saját, valamint az OHIM költségeinek viselésére. Mivel a beavatkozó nem nyújtott be kérelmet a költségekre vonatkozóan, maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (ötödik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A keresetet elutasítja.

2) A Paul Reber GmbH & Co. KG maga viseli saját, valamint a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (védjegyek és formatervezési minták) (OHIM) költségeit.

3) A Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli AG maga viseli saját költségeit.

Vilaras

Prek

Ciucă

Kihirdetve Luxembourgban, a 2008. július 9-i nyilvános ülésen.

E. Coulon

M. Vilaras

hivatalvezető

elnök